

25 lat

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa

Departament Działañ Delegowanych

Centrala ARiMR
ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa

Pan
Radosław Rybicki
Dyrektor
Departamentu Rolnictwa i Rozwoju
Obszarów Wiejskich
Urzędu Marszałkowskiego Województwa
Mazowieckiego w Warszawie

Nasz znak
DDD-WL.6935.138.2019.PK

Data
17.09.2019r.

Sprawa: Możliwość sprzedania w okresie związania celem środka trwałego stanowiącego część zakresu rzeczowego operacji realizowanej w ramach poddziałania 19.2

Szczerbowy Paweł Dyrektor

W odpowiedzi na pismo Samorządu Województwa Mazowieckiego (dalej: SW), dotyczące możliwości sprzedania w okresie związania celem środka trwałego stanowiącego część zakresu rzeczowego operacji realizowanej w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” w zakresie podejmowania działalności gospodarczej, poniżej przedstawiam następujące stanowisko w sprawie.

Z przedstawionego przez Państwa stanu faktycznego wynika, iż w dniu 19 lipca 2018 r. pomiędzy Zarządem Województwa a Beneficjentem została podpisana umowa o przyznaniu pomocy na operację „Utworzenie firmy świadczącej usługi wynajmu przyczep i lawet”. Na podstawie dokumentacji przedłożonej wraz z wnioskiem o płatność I i II transzy, Beneficjent potwierdził wywiązanie się z warunków określonych w § 8 ust. 1 i 2 umowy dotyczących wypłaty pierwszej i drugiej transzy pomocy i pomoc ta została mu wypłacona. Po wypłacie drugiej transzy pomocy Beneficjent zwrócił się do SW z zapytaniem o możliwość sprzedaży jednej z lawet, z uwagi na małe zainteresowanie maszyną. W miejsce wskazanego sprzętu zamierza kupić inny, na który jest obecnie popyt na rynku. Jednocześnie wskazano, iż zmiana parametrów maszyny nie spowoduje zmiany funkcjonalności zakupionego sprzętu, nie wpłynie na osiągnięcie celu operacji wskazanego w umowie jak również nie wpłynie na profil prowadzonej przez Beneficjenta działalności gospodarczej. Jak wskazano w piśmie SW celem zmiany jest zabezpieczenie realizacji zakresu rzeczowego biznesplanu jak również wywiązanie się z zapisów umowy.

Zgodnie z art. 71 ust. 1 i ust. 3 rozporządzenia 1303/2013¹ „W przypadku operacji obejmującej inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne dokonuje się zwrotu wkładu z EFSI, jeżeli w okresie pięciu lat od płatności końcowej na rzecz beneficjenta lub w okresie ustalonym zgodnie z zasadami pomocy państwa, tam gdzie ma to zastosowanie, zajdzie którakolwiek z poniższych okoliczności:

- a) zaprzestanie działalności produkcyjnej lub przeniesienie jej poza obszar objęty programem;
- b) zmiana własności elementu infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależne korzyści;

¹ rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006

c) istotna zmiana wpływająca na charakter operacji, jej cele lub warunki wdrażania, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jej pierwotnych celów.

Kwoty nienależnie wypłacone w odniesieniu do takiej operacji są odyskiwane przez państwo członkowskie w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono wymogów.

Państwa członkowskie mogą skrócić okres ustalony w akapicie pierwszym do trzech lat w przypadkach dotyczących utrzymania inwestycji lub miejsc pracy stworzonych przez MŚP.”

„W przypadku operacji wspieranych z EFS oraz operacji wspieranych z innych EFSI, które nie są inwestycjami w infrastrukturę lub inwestycjami produkcyjnymi, dokonuje się zwrotu wkładu z funduszu tylko wtedy, gdy są one objęte obowiązkiem utrzymania inwestycji zgodnie z obowiązującymi zasadami pomocy państwa oraz jeżeli zaprzestano działalności produkcyjnej lub ją relokowano w okresie ustalonym w tych zasadach.”

Z przytoczonego przez Państwa stanu faktycznego wynika, iż umowa o przyznaniu pomocy dotyczyła operacji w zakresie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania "Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (dalej rozporządzenie), tj. podejmowania działalności gospodarczej. Co do zasady stosownie do § 27 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia umowa o przyznaniu pomocy może zawierać oprócz postanowień określonych w art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 również inne postanowienia, w szczególności zobowiązanie Beneficjenta do zapewnienia trwałości operacji zgodnie z art. 71 rozporządzenia 1303/2013, a w przypadku Beneficjenta prowadzącego mikroprzedsiębiorstwo albo małe przedsiębiorstwo w rozumieniu przepisów rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu - zapewnienie trwałości operacji do dnia, w którym upłyną 3 lata od dnia wypłaty płatności końcowej. Niemniej jednak z ust. 1a ww. paragrafu wynika, iż w przypadku operacji w zakresie określonym w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a (czyli podjęcia działalności gospodarczej), przepisów ust. 1 pkt 1 nie stosuje się. Stosownie do treści tego przepisu, brak jest postanowień umownych, które zobowiązywałyby Beneficjenta do zapewnienia trwałości operacji zgodnie z art. 71 rozporządzenia nr 1303/2013.

Warto również zauważyć, iż zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Beneficjent operacji polegającej na podjęciu działalności gospodarczej ma obowiązek wykonywać działalność gospodarczą do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej, co oznacza, iż po tym okresie może tę działalność zakończyć. Takie postanowienia również znalazły się w umowie w § 5 pkt 8. Tym samym należy zauważyć, iż, mimo, że rozporządzenie wprost normuje niestosowanie art. 71 rozporządzenia 1303/2013, to jednak wprowadzony został obowiązek prowadzenia działalności gospodarczej przez okres 2 lat od dokonania płatności końcowej (zdaniem ARiMR, jest to de facto zmodyfikowany obowiązek zachowania trwałości operacji). W przypadku nie spełnienia przez Beneficjenta tego obowiązku, zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 2 lit. d umowy, zwrotowi podlega 100 % wypłaconej kwoty pomocy.

Niemniej jednak, w przedmiotowym przypadku Beneficjent chce prowadzić działalność gospodarczą, jednakże z pewnymi modyfikacjami, tzn. sprzedać jedną z lawet i zakupić w zamian inny sprzęt, na który jest obecnie popyt na rynku (z informacji uzyskanych od SW wynika, iż chodzi tu również o lawetę). Co istotne, z treści pisma wynika, iż zmiana parametrów maszyny nie spowoduje zmiany funkcjonalności zakupionego sprzętu, nie wpłynie na osiągnięcie celu operacji wskazanego w umowie, jak również nie wpłynie na profil prowadzonej przez Beneficjenta działalności gospodarczej.

Jak słusznie Państwo zauważyli, postanowienia umowne nie zawierają ograniczeń związanych ze zmianą zakresu rzeczowego operacji w okresie związania celem. Natomiast, zgodnie z postanowieniami umowy, Beneficjent ma obowiązek do dnia, w którym upłynie rok od dnia wypłaty płatności końcowej osiągnąć, co najmniej 30 % zakładanego w biznesplanie ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług (treść umowy jest zbieżna z treścią § 27 ust. 1a pkt 2 rozporządzenia). Co do zmiany biznesplanu, w § 12 ust. 3 umowy znajduje się zapis, zgodnie, z którym „umowa nie wymaga dokonywania zmian w przypadku: 1) zmiany biznesplanu w trakcie jego

realizacji (...) „, natomiast z ust. 4 ww. paragrafu wynika, iż „zmiana biznesplanu, o której mowa w ust. 3 pkt 1 jest dopuszczalna, jeżeli nie wpłynie na osiągnięcie celu operacji oraz wskaźników jego realizacji, określonych w § 3 ust. 3 oraz osiągnięcie ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług, określonego w § 5 pkt 14”. Jak wynika z Państwa pisma, celem proponowanej przez Beneficjenta zmiany jest zabezpieczenie realizacji zakresu rzeczowego biznesplanu jak również wywiązanie się z zapisów umowy (chodzi tu przede wszystkim o osiągnięcie, co najmniej 30 % zakładanego w biznesplanie ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług w ciągu roku od wypłaty drugiej transzy pomocy).

Zdaniem ARiMR, skoro w umowie o przyznaniu pomocy nie ma zapisów dotyczących sytuacji, w których możliwe będzie zbycie całości albo części przedmiotu operacji i zastąpienie go innym, oraz nie jest wykluczona zmiana biznesplanu w trakcie jego realizacji, to możliwe jest wyrażenie zgody na zbycie ławety i zakup nowej, w okresie dwóch lat po dokonaniu płatności końcowej, jednakże taka ławeta powinna mieć parametry, umożliwiające zachowanie osiągniętego celu operacji wskazanego w umowie, wskaźników jego realizacji oraz osiągnięcie ilościowego i wartościowego poziomu sprzedaży określonego w umowie w okresie roku od płatności końcowej.

Warto również zauważyć, iż co prawda pomoc na podejmowanie działalności gospodarczej udzielana jest w wysokości ryczałtowej, to jednak koszty planowane do poniesienia muszą mieścić się w katalogu kosztów, o których mowa w § 17 ust. 1 rozporządzenia, przy czym koszty wskazane w tym przepisie muszą być uzasadnione zakresem operacji, niezbędne do osiągnięcia jej celu oraz racjonalne. Wobec powyższego, badając możliwość dokonania sprzedaży ławety w celu zakupu innej, należy ustalić czy zakres operacji uzasadnia taką „zamianę”, czy jest to niezbędne do osiągnięcia celu operacji (w tym do osiągnięcia wymaganego poziomu sprzedaży produktów lub usług), a także czy jej zakup jest racjonalny. Wydaje się jednocześnie, iż nadrzędnym celem operacji winno być prowadzenie działalności gospodarczej i to w taki sposób, aby osiągnąć jak najwyższy dochód przy użyciu sfinansowanych w drodze pomocy maszyn, narzędzi, środków transportu. Tym samym, jeżeli możliwe jest osiągnięcie tego celu przy pomocy innego sprzętu, który jednak nie odbiega od poprzedniego (posiada odpowiednie cechy techniczne i użytkowe, pozwala na prawidłową realizację postanowień umownych), to zdaniem ARiMR wyrażenie takiej zgody może być dopuszczalne.

Warto również w tym miejscu wskazać na wartość nowo nabywanej maszyny. Problematyczne wydaje się, bowiem wyrażenie zgody na zakup ławety o wartości niższej niż wartość nabycia ławety sprzedawanej. Skoro, bowiem zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia suma kosztów planowanych do poniesienia w ramach tej operacji, ustalona z uwzględnieniem wartości rynkowej tych kosztów jest nie niższa niż 70 % kwoty, jaką można przyznać na tę operację, to zmniejszenie kwoty wydatkowanej na zakup nowego sprzętu może spowodować, że nie zostanie spełniony powyższy warunek.

Jednocześnie pragnę przypomnieć, iż niniejsza opinia nie może stanowić rozstrzygnięcia sprawy, lecz może być wzięta pod uwagę przy podejmowaniu przez SW ostatecznej decyzji. Każda, bowiem sprawa jest rozpatrywana indywidualnie w kontekście konkretnej operacji, która ma swój cel, zakres i specyfikę, a SW podejmuje decyzję w oparciu o zgromadzone w sprawie dokumenty.

Departament Działañ
Delegowanych
p.o. DYREKTORA

Marcin Skórski

